

EPH - Bantoanon Epeso 2011

Epeso

SA MGA TAGA-EPESO

KAG MGA PAUNANG BISAYA TUNGOR SA SUYAT NI APOSTOL PABLO

SA MGA TAGA-EPESO

Kaling suyat ay ingsuyat ni Apostol Pablo sa mga nagtutu-o kang Kristo sa syudad it Epeso. Kali ay ingsuyat mga 30 tuig pagkatapos sa kamatayon ni Hesus (Kag tuig tong ingsuyat kali ni Apostol Pablo ay ingbibilang nak 60 A.D.).

It katong kapanahunan ni Apostol Pablo, kag Epeso ay nasasakop it probinsya it Asya. Kinang lugar nak it kato ay ingtatawag nak probinsya it Asya, ngasing ay atoeing ingtatawag nak Turkey. It kato, kag Epeso ay mayaman ag nabantog dahil sa marakong templo it diosa it mga taga-Roma nak kag ngayan ay Diana. (Sa bisayang Griyego kag ngayan it kali ay Artemis. Basaha sa Bin. 19:23-31.)

Hali sa suyat, ingpakusog ni Apostol Pablo kag mga nagtutu-o kang Kristo. Ida ra gingparumrom sa inra nak sa huli kag tanan nak asa langit ag duta ay apisanon it Dios sa irayom it gahom ni Kristo. Ida ra ingparumrom kag mga lahi it Hudyo ag mga buko Hudyo nak sinra ay parehong gingpasag-uli it Dios sa Ida sarili parayan kang Kristo. Ag dahil dili sinra ra mismo ay nagpasag-ulan sa usa'g-usa. Ingsilingan ra pati nida sinra nak perming hina kag gahom it Dios para buligan sinra nak magpaninrugan sa inra pagtu-o laban sa pag-atake ni Satanas.

KAG SUYOR IT MGA-TAGA-EPESO

Kag Pagpangamusta 1:1-2

Kag Ispirituhanong Pagpakamaado Nato kang Kristo 1:3-14

Kag Pagpasalamat ag Pagpangamuyo ni Apostol Pablo 1:15-23

Kag Bag-ong Pagpangabuhi kang Kristo 2:1—3:21

Kag mga Laygay Para sa mga Nagtutu-o kang Kristo 4:1—5:21

Kag mga Laygay Para sa Myembro it Panimayay 5:22—6:9

Kag Ingtata-o it Dios Bilang Pangprotekta Laban kang Satanas 6:10-20

Kag Katapusan it Suyat 6:21-24

Kag Suyat ni Apostol Pablo

SA MGA TAGA-EPESO

1

KAG PAGPANGAMUSTA

¹⁻² Mga pinalanggang sinakupan it Dios sa syudad it Epeso,^a kamong mga matutom sa inro pagtu-o nak nagpapakig-usa kang Kristo Hesus. Ako si Pablo, nak Apostol ni Kristo Hesus kumporme sa kabubut-on it Dios, kag nagsusuyat it kali.

Kabay pang mapasa-inro kag kaaduhan ag katimunungan nak halin sa Dios nak ato Tatay ag kang Ginoong Hesu-Kristo.

KAG ISPIRITUHANONG PAGPAKAMAADO NATO KANG KRISTO

³ Dayawon kag Dios nak imaw kag Dios ag Tatay it ato Ginoong Hesu-Kristo. Sida kag nagta-o sa ato it tanang ispirituhanong pagpakamaado halin sa langit dahil sa ato pagpakig-usa kang Kristo. ⁴ Bag-o pa matuga kag langit ag duta, gingpiliey Nida kita nak maging Ida parayan sa ato pagpakig-usa kang Kristo, pramas maging balaan ag waya't masisiling laban sa ato sa Ida atubangan. Dahil ngani sa pagpalangga it Dios, ⁵ gingbuotey Nida nak kita ay aakuon bilang Ida mga anak^b parayan kang Hesu-Kristo, kumporme sa Ida kagustuhan ag kabubut-on. ⁶ Kada adayawon nato Sida, dahil sa Ida

^a**1:1-2** Puyding basahon nato sa Bin. 18:18-21; 19:1-41 kung pauno nakaabot kag Maadong Balita sa Epeso sa lugar it Pisidya.

^b**1:5** “kita ay aakuon bilang Ida mga anak” sa bisayang Bantoanon kag “pag-ampon” sa pagsalin it bisayang Griyego. Sa kultura it katong kapanahunan ni Apostol Pablo kag inra pag-ampon sa usang anak ay “bilang matuor nak anak.”

mahimayaong kaaduhan nak Ida ingpakita sa ato parayan sa pagpakig-usa sa Ida pinalanggang Anak.

⁷⁻⁸ Dahil sa ato pagpakig-usa kang Kristo ag parayan sa Ida rugo, kita ay Ida ingtubos ag ingpatawarey sa ato mga sala.^c Abang rako talaga kag kaaduhan nak gingbuhos sa ato it Dios, pati kag kaayam ag pagkaintyende nak Ida gingpaayam sa ato. ⁹ Ngani, nasasadyahan kag Dios nak ipaayam sa ato ngasing kag Ida plano nak Ida atuparon parayan kang Kristo. Kaling Ida plano it kato ay waya pa Nida gipaayaman sa tawo. ¹⁰ Imaw kali kag Ida plano. Sa tamang oras nak Ida gingtermino, apisanon Nida kag tanan sa langit ag sa duta sa irayom ni Kristo.

¹¹ Dahil sa ato pagpakig-usa kang Kristo, gingpili ra kita it Dios nak maging Ida bag-o pa sa primerong panahon. Imaw kali kag plano it Dios nak naghihimo it tanan kumporme sa Ida kabubut-on. ¹² Gingtuman Nida kali agor kaming mga lahi it Hudyo nak unang nagsalig kang Kristo ay magta-o it kadayawan sa Dios nak Mahimayaon. ¹³ Ag kamo rang mga buko Hudyo^d ay nagtu-o ag ingpakig-usa it Dios kang Kristo it katong narunggan ninro kag kamatuuran nak imaw kag Maadong Balita nak nagraya sa inro it kaluwasan. Kada ingtaw-an kamo it Dios it ingpromisang Ispirito Santo bilang tanra nak kamo ay Iday mga anak. ¹⁴ Ag kag pagtiner it Ispirito Santo sa atong tanan nak nagtutu-o sa Ida kag pamatuor nak mapapasa-ato kag tanang gingpromisa it Dios sa Ida mga anak. Matutupar kali sa oras nak akumpletuhon Nida kag pagtubos sa tanan nak naging Ida, ag parayan dili madadayaw kag Dios nak Mahimayaon!

KAG PAGPASALAMAT AG PAGPANGAMUYO NI APOSTOL PABLO

¹⁵ Kada ngani katong narunggan nako kag tungor sa inro pagtu-o kang Ginoong Hesus ag sa inro pagpalangga sa Ida tanang sinakupan, ¹⁶ waya gitutungon kag ako pagpasalamat sa Dios para sa inro, kaibahan kag ako pagrurumrom sa inro sa bawat ako pangamuyo. ¹⁷ Nak kabay pang kag Dios it ato Ginoong Hesu-Kristo, nak imaw kag Mahimayaong Tatay ay imaw kag mata-o sa inro it kaayam ag kahadagan parayan sa Ispirito Santo, agor lalo pang gador ninrong makilaya Sida. ¹⁸ Ag kabay pang

^c**1:7-8** Sa Heb. 9:11-22 basaha ninro kag tungor sa rugo ni Kristo Hesus ag kag pagpatawar it Dios sa kasal-anan.

^d**1:13** o “mga Hentil” nak halin sa bisayang Inglis nak “Gentile.”

pahadagon it Dios kag inro mga isip pramas maayaman ninro kung ni-o kag Ida ibang mga ingpromisa nak inro ingpapaabot, dahil kamo ay gingtawag nak maging Ida mga katawuhan.

Imaw ra maayaman ninro kung ni-o kag Ida rakong kaaduhan nak inro apanublion bilang Ida mga sinakupan, ¹⁹ pati kag Ida rakong gahom para sa ato nak nagtutu-o sa Ida. Kali kag gahom nak indi kayang abuton it isip it tawo. Ag kaling rakong gahom ²⁰ ay imaw kag Ida inggamit it katong gingbanhaw Nida si Kristo bag-o gingpaingkor Sida sa bandang tu-o Nida ruto sa langit.^e ²¹ Ruto si Kristo ay yabaw sa tanang mga nagpapamuno, mga nagrurumaya, mga naggagahom, mga nagpapairay ag tanang mga ingtataw-an it importansya ngasing ag sa palaabuton pa. ²² Gingbutang it Dios kag tanan sa irayom it gahom ni Kristo ag Sida kag gingbutang nak Pinaka-puno sa tanang nagtutu-o sa Ida. ²³ Ngani tuyar sa tawo, kita kag tuyar sa yawas Nida ag Sida kag Pinaka-uyo. Ag bilang yawas ni Kristo, kita ay Ida ginggagahuman, kumo Sida yang kag nagtata-o it kabuhi ag naggagahom sa ni-o mang butang aber hariin mang lugar.

2

KAG BAG-ONG PAGPANGABUHI KANG KRISTO

Kag Kaaduhan it Dios sa Ato Bilang Makasal-anang Tawo

¹ It katong waya pa kamo nagtu-o kang Kristo, kamo ay minatay sa pagmuyat it Dios dahil sa inro mga pagsuway ag mga sala. ² Tuyar kamo dati, dahil imaw kag inro nakasanayan sa inro pagpangabuhi pareho sa inro mga kaibahan dili sa kalibutan nak waya nagpapati sa Dios. Nagpapaulipon ra kamo kang Satanas nak imaw kag naggagahom sa mga mayaot hali sa ibabaw it duta. Hasta ngasing sida gihapon kag naggagahom sa mga tawo nak nagsusuway sa Dios. ³ Dati, kitang tanan ay kabilang sa tuyar nak mga tawo ag nagpapangabuhi kumporme sa gusto it ato makasal-anang pagkatawo. Gingsunor nato kag mga mayaing hanrom it ato yawas ag kaisipan. Kada it kato, kag ato tan-a apagtuan ay kaparusahan pareho sa apagtuan it tanang naghihimo

^e**1:20** Kag gustong bisayahon it mga bisaya nak, “gingpaingkor Sida sa bandang tu-o Nida” ay si Hesus ag Dios ay ausa it balor ag karapatan.

it kayainan.

⁴ Pero abang rako kag kaluoy ag pagpalangga sa ato it Dios, ⁵ nak aber minatayey kita sa pagmuyat Nida dahil sa ato mga sala, gingtaw-an gihapon kita it bag-ong kabuhi kaibahan ni Kristo. Ngani, parayan sa kaaduhan it Dios sa ato ay naluwas kita. ⁶ Ag parayan sa ato pagpakig-usa kang Kristo Hesus, kita ay pay gingbanhaw it Dios kaibahan ni Kristo ag gingpaingkor sa Ida tupar ruto sa langit. ⁷ Inghimo Nida kali pramas ipakita sa palaabutong panahon nak waya't katapusan kag Ida indi mayabawan nak kaaduhan ag pagpalangga sa ato parayan kang Kristo Hesus.

⁸ Dahil sa kaaduhan it Dios kita ay naluwas parayan sa ato pagtu-o kang Kristo, buko dahil sa ato nahimo. Kali ay regalo, ⁹ buko suhoy para sa ato maadong binuhatan. Kada waya kita it rason nak magmarako sa ato sarili, ¹⁰ kumo Dios yang kag nagpabag-o sa ato dahil sa ato pagpakig-usa kang Kristo Hesus. Ag gingtuman Nida kali pramas maghimo kita it maado kumporme sa Ida naunang plano nak ato ipangabuhi.

Kag Nahanungor sa mga Tawo nak Ingbag-o it Dios

¹¹ Kada, kamo nak mga buko Hudyo, rumruma ninro kag inro dating kahimtangan. Kamo ay gingmamayain it mga lahi it Hudyo, kumo mataas kag inra pagmuyat sa inra sarili dahil sinra ay gingpatuli kumporme sa Kasuguan ni Moises. Pero kamo nak waya gipatuli ay inra inggisiling nak buko kabilang sa katawuhan it Dios, aber kag pagtuli ay pangliwas yang nak buhat it tawo.^f ¹² Rumruma ra ninro nak it kato kamo ay buyag kang Kristo, buko kaibahan sa piniling banwa it Israel, buko kaumir sa mga nagbaton it nakasugtanang promisa it Dios, waya't pag-asa ag mayado sa Ida. ¹³ Pero sa ngasing, dahil sa inro pagpakig-usa kang Kristo Hesus, kamong mga dating asa mayado sa Dios ay ingpayungot parayan sa rugo ni Kristo.

¹⁴ Ag kamo ay nakapayungotey sa Dios dahil si Kristo kag parayan kung pauno kamong mga buko Hudyo, ag kaming mga lahi it Hudyo, ay gingpasag-uliey sa usa'g-usa. Kitang ruhang lahi ay Iday ingpag-usa parayan sa pagbaoy sa ato kahangit, nak pay tuyar sa pader nak nagbuyag sa ato, nak Idaingguba. Inghimo Nida kali parayan sa Ida yawas tong Sida ay namatay sa krus. ¹⁵ Dahil tong namatay Sida sa krus

^f**2:11** Basaha sa Glosaryo kag tungor sa importansya it “Pagtuli” para sa mga inanak ni Abraham.

ay Iday gingbaoy sa ato kag mabug-at nak obligasyon nak tumanon kag tanang sugo ag reglamento sa Kasuguan ni Moises.⁸ Ngani, ingbaoy Nida kali pramas kita nak dating ruhang lahi ay ahimuon Nida nak usang bag-ong katawuhaney nak nagpakig-usay sa Ida, kada kita ay Iday ingpasag-uli sa usa'g-usa. ¹⁶ Ag bilang bag-ong katawuhan, kita ra ay Ida ingpasag-uli sa Dios parayan sa Ida pagkamatay sa krus. Ag parayan ra sa Ida pagkamatay ay Ida ingbaoy kag ato kahangit sa usa'g-usa.

¹⁷ Ngani, nagpaali si Kristo pramas ibantala kag Maadong Balita nak nagraya it katimunungan sa inrong mga buko Hudyo nak mayado sa Dios, ag sa amo rang mga lahi it Hudyo nak mayungot sa Ida. ¹⁸ Dahil parayan kang Kristo, kitang tanan ay puyding magpayungot sa Dios nak Tatay parayan sa pagbulig it ausang Ispirito Nida.

¹⁹ Kada, kamong mga buko Hudyo, wayaey kamo gimumuyate nak mga ibang lahi ag mga taga-ibang lugar, kundi kamo ay kabilangey sa sinakupan it Dios ag pay membroy it Ida panimayay. ²⁰ Ag kina ay dahil kamo ay nagpatey sa tudlo it mga apostoles ag mga propeta tungor kang Kristo. Kada ngasing kitang tanan ay tuyarey sa mga parti it usang gingtugrok sa pundasyon nak imaw kag mga apostoles ag mga propeta. Ag si Kristo Hesus ay tuyar sa pinaka-importanting parti tuyar sa bato nak pangpatibay sa bayay.^h ²¹ Parayan riling bato, kag tanang parti it bayay ay nagtibay habang gingpapasigo pramas maging balaan nak istaran it Gino-o. ²² Ngani, dahil sa inro pagpakig-usa kang Kristo, kamo ra ay kabilangey sa tanang Ida ingpapag-usa pramas maging istaran it Dios parayan sa Ida Ispirito.

3

Kag Pagserbisyo ni Pablo sa mga Buko-Hudyo

¹ Pag ako aisipon kag rakong kaaduhan it Dios sa inro, ako nak si Pablo ay padayon nak nagpapangamuyo para sa inro nak raha sa Epeso, habang ako ay nakakulong

⁸**2:15** It kato kag mga buko Hudyo ag kag mga lahi it Hudyo ay nahangit sa usa'g-usa, dahil tungor sa mga lahi it Hudyo sinra ay abang strikto sa inra pagsunor sa Kasuguan ni Moises, pero kag mga buko Hudyo ay buko.

^h**2:20** Basaha ra sa Sal. 118:22-23; Isa. 28:16. Basaha sa Glosaryo kag tungor sa importansya it “Bato nak pangpatibay sa bayay.”

alang-alang sa ako pagpalapnag it Maadong Balita tungor kang Kristo Hesus para sa inrong mga buko Hudyo. ² Siguradong narungganey ninro kag tungor sa responsibilidad nak ingtugyan it Dios sa ako, nak magraya it mensahe tungor sa Ida kaaduhan sa inrong buko Hudyo. ³ Dios mismo kag nagpahadag sa ako it kaling Ida plano para sa inro, nak dati waya pa Nida gipahadagan sa tawo. Nasuyatey nako kali it pahapyaw yang sa inro. ⁴ Ag kung abasahon ninro kali, mababaoy ninro kag ako pagkaintyendi tungor rahang plano nak ginghuman it Dios parayan kang Kristo. ⁵ Kali kag plano nak dati waya gipahadagan it Dios sa mga henerasyon it ato mga ginikanan. Pero sa ngasing, parayan sa Ida Ispirito, gingpahadagey Nida kali sa amo nak Ida balaan nak mga apostoles kaibahan ra kag mga propeta. ⁶ Imaw kali kag Ida plano. Buko yang kitang mga lahi it Hudyo kag mapanubli it mga pagpakamaado it Dios, kundi kamo ra nak mga buko Hudyo. Ngani, kamo ay kaibahaney namo, ag kita ay naging usang katawuhaney nak ingtatawag nak “yawas ni Kristo.” Ag kumo nagtu-o kamo sa Maadong Balita tungor kang Kristo Hesus, kamo ay kaibahaney sa mga mabaton it tanang gingpromisa it Dios sa mga nagpapakig-usa kang Kristo.

⁷ Para sa ako, dahil sa kaaduhan ag rakong gahom it Dios, ako ay Ida ingtaw-an it pribilehiyo nak magiging suguon Nida nak magraya it kaling Maadong Balita. ⁸ Ngani, dahil sa kaaduhan it Dios, ako nak pinaka-kubos sa Ida mga sinakupan ay ingtaw-an it pribilehiyo nak ibantala kaling Maadong Balita sa mga buko Hudyo tungor sa indi matugkar nak pagpakamaado ni Kristo. ⁹ Sida ra kag nagsugo sa ako nak ipaayam sa tanan kung pauno Nida atumanon kaling Ida plano, kumo tuna pang gador it katong gingtuga it Dios kag tanan ay waya Nida gipahadagan kali sa tawo. ¹⁰ Ingtuman Nida kali pramas parayan sa ato nak mga nagtutu-o kang Kristo, ay maayamaney it tanang pinuno ag nagrurumaya sa kalangitan kag maramong katitingayang pagpakita halin sa kaayaman it Dios.

¹¹ Ngani, kali kag Ida plano bag-o pa matuga kag langit ag duta nak Ida gingtuman parayan kang Kristo Hesus nak ato Gino-o. ¹² Kada dahil sa ato pagpapakig-usa kang Kristo ag parayan sa ato pagtu-o sa Ida, puyde kitang magpayungot sa Dios nak indi matahap ag waya't pagruha-ruha. ¹³ Ngani, gingpapangabay nako sa inro nak indi kamo mawar-an it pag-asa dahil sa ako naaagumang hiras alang-alang sa inro, kumo parayan dili ay mataas kag pagmuyat sa inro it mga tawo.

Kag Pangamuyo ni Pablo Para sa mga Taga-Epeso

¹⁴ Pag abalik-balikan nako kaling tanang mga pagpakamaado sa ato, ako ay nayuhor ag nadayaw sa Dios nak ato Tatay, ¹⁵ nak imaw kag inghalinan natong tanan bilang Ida pamilya sa langit ag duta. ¹⁶ Ag nagpapangamuyo ako nak halin sa Ida katitingayang gahom ay kabay pang pakusugon Nida kag inro buot parayan sa Ida Ispirito, ¹⁷ pramas padayon nak magtiner si Kristo sa inro tagipusuon parayan sa inro pagtu-o sa Ida. Kabay pa rang kag inro pagpalangga sa Dios ag sa usa'g-usa ay magrayom pa ag magtibay, ¹⁸ agor kaibahan namong tanan nak mga sinakupan it Dios ay makaintyendi nak gador kamo kung pauno't yapar, haba, taas ag rayom kag pagpalangga ni Kristo para sa ato. ¹⁹ Ag kabay pang mababatyagan ninro kaling Ida indi matugkar nak pagpalangga, pramas makita nak kamo ay nagsusunor sa tanang kaayam ag kaaduhan it Dios.

²⁰ Kag tanang kadayawan ay sa Dios nak inggwa't sarang nak mahihimo it yabaw pa sa tanang ato ging-iisip ag ginghahagar, kumporme sa Ida rakong gahom nak naghihiwas sa atong tanan. ²¹ Sida ra kag madadayaw sa tanang kaaduhan nak Ida ingpakita parayan sa atong mga nagtutu-o ag parayan kang Kristo Hesus, sa tanang pagbalhin-balhin it ato mga linahi hastang sa waya't katapusan. Dayawon Sida. Kabay pa.

4

KAG MGA LAYGAY PARA SA MGA NAGTUTU-O KANG KRISTO

(1 Corinto 12:1-31)

¹ Ngani, bilang usang priso dahil sa ako pagserbisyo sa Gino-o, ako kamo inglalaygayan it maado nak magpangabuhi kamo it angay bilang mga tinawag nak magsunor sa Ida. ² Maging mapainubuson, mabuot, mapasensyahan ag matinis-anon kamo sa inro pagpinalanggaan sa usa'g-usa. ³ Atinguhaon nak gador ninro nak kag pagkakausa nak ingtata-o it Ispirito it Dios ay perming raha sa inro agor maging maado kag inro pagsinunranan.

⁴ Tanan kita nak ingpakig-usay kang Kristo ay tuyarey sa usang yawas kung hariin inggwa it ausang Ispirito it Dios. Ausa ra kag ato pag-asa tong gingtawag kita it Dios.

⁵ Inggwa kita it ausang Gino-o, ausang pagtu-o, ausang pagbawtismo, ⁶ ag ausang Dios nak Tatay natong tanan. Sida kag naggagahom sa atong tanan, naghihiwas sa tanan ag nagtitiner sa tanan.

⁷ Ugaling sa kaaduhan ni Kristo kada usa sa ato ay gingtaw-an it kanya-kanyang abilidad kumporme sa Ida gustong ita-o sa ato. ⁸ Tuyar ra kina kag gingpasuyat it Dios sa Sagradong Kasuyatan nak,ⁱ

“It katong nagpagto Sida sa mataas nak lugar,
gingraya Nida kag maramong bihag,
ag nagpanagtag Sida it mga regalo sa Ida mga katawuhan.”^j

⁹ Ni-o kag gustong bisayahon it tong “nagpagto Sida sa mataas nak lugar?” Kag gustong bisayahon it kina ay nagpilhig anay Sida dili sa kalibutan. ¹⁰ Ag Sida nak nagpilhig ay imaw ra kag nagbalik sa ibabaw it tanang kalangitan agor Sida kag magahom sa tanan-tanan.^k

¹¹ Sida ra kag nagta-o it mga abilidad sa Ida mga sinakupan. Kag iba ay Ida ingtaw-an it abilidad nak magserbisyo bilang apostol,^l kag iba bilang propeta,^m kag iba bilang manugbantala it Maadong Balita,ⁿ ag kag iba bilang pastor^o ag manunudlo. ¹² Ingta-o

ⁱ**4:8a** Kag nakasuyat sa Salmo 68 ay tungor sa usang hari nak nagraog sa gera. Ag pagkapauley nida, sinra it ida mga kasimanwa ay nagkikinasadya. Sa inra pagkinasadya sinra ay nagkainggwa it parada nak papagto sa Baguntor it Sion sa tunga it Syudad it Herusalem. Ag kag ida mga ingbihag ay ingnunot sa parada. Sa Salmo 68 kag hari nak ingpapatunguran ay kag Ginoong Dios, ugaling dili sa Epeso 4:8 kag haring manraraog nak ingpapatunguran ni Apostol Pablo ay si Kristo.

^j**4:8b** Sal. 68:18.

^k**4:9-10** Kaling bisaya nak “Sida” ay si Kristo kag ingpapatunguran. Sa Epeso 1:20-21 puyde ninrong basahon kag tungor kang Kristo tong Sida ay nagpagto sa kataas-taasan ag kag tanan ay ingpasakop sa Ida.

^l**4:11a** Basaha sa Glosaryo kag tungor sa ministeryo it “Apostol.”

^m**4:11b** Basaha sa Glosaryo kag tungor sa ministeryo it “Propeta.”

ⁿ**4:11c** Basaha sa Glosaryo kag tungor sa “Manugbantala it Maadong Balita.”

^o**4:11d** Basaha sa Glosaryo kag tungor “Pastor.”

Nida kaling mga tuyar nak abilidad sa ato nak Ida mga sinakupan pramas maging hanra kita sa pagserbisyo sa Ida it maado, ag para mapakusog ra kag pagtu-o natong tanan bilang yawas ni Kristo, ¹³ hastang magkausa kitang tanan sa pagtu-o ag waya't kakuyangan sa ato pagkakilaya sa Anak it Dios. Pramas maging husto kag ato pag-iisip ag kag ato pamatasan ay maging maado permi pareho kang Kristo.

¹⁴ Kung tuyarey kita it kina ay dey bukoey kita tuyar sa mga maintik nak anak nak maraling lukuhon it iba't-ibang pagtudlo nak buko tama. Bukoey ra kita tuyar sa mga nagpaparaya-raya sa mga bayor, o tuyar sa mga ingpapalir it hangin nak pabag-o-bag-o kag ingpapagtuan. Dahil bukoey kita pabag-o-bag-o it isip ag maraling marayhan it ibang panudlo it mga tuso ag manlulukong tawo nak lihis kag kaisipan. ¹⁵ Kundi kita ay dapat nak magbisaya ag magpangabuhi kumporme sa kamatuuran habang nagpapalanggaan sa usa'g-usa, ag sa tanang ato paghiwas si Kristo yang nak gador kag ato perming ingpapatuyaran, kumo Sida kag ato Pinaka-uyo. ¹⁶ Ag parayan sa Ida gahom, kita bilang mga parti it Ida yawas ay tuyar sa tanang parti it yawas it tawo nak nakasugrong ag nagkakausa sa tamang lugar parayan sa mga ugat, pramas maghiwas it tama para magrako ag magkusog. Kada kung kitang mga nagtutu-o kang Kristo ay maging mapinalanggaan sa usa'g-usa, lalo pang atumanon nato kag responsibilidad nak Ida itugyan sa ato. Ag maging matibay pa kag ato pagtu-o ag mas lalong makausa kita parayan sa Ida pagbulig.

¹⁷ Kada ngasing, bilang Apostol it Gino-o inglalaygayan nak gador nako kamo nak indiey kamo magpatuyar sa mayaing pamatasan it inro mga kasimanwang buko Hudyo nak nagpapangabuhi kumporme yang sa inra waya't puyos nak kaisipan. ¹⁸ Kag inra kaisipan ay naruruyman. Sinra ay mayado sa Dios ag waya sa inra it bag-ong kabuhi nak halin sa Ida. Kali ay dahil sa inra kawar-an it pagkakilaya sa Ida, dahil sa katugasan it inra tagipusuon. ¹⁹ Sinra ay wayaey it huda, kada kag inra pagpangabuhi ay puno't kalaw-ayan, tanang klase't kayainan ag kahakugan.

²⁰ Pero kamo, buko tuyar kag inro natun-an tungor kang Hesu-Kristo. ²¹ Siguradong narungganey ninro kag tungor sa Ida, ag bilang mga nagpakig-usay sa Ida, kamo ay natudluaney it kamatuuran nak sa Ida yang makikita. ²² Ngani, badaey ninro kag inro dating pagkatawo ag pagpangabuhi nak nagsusunor sa inro mayaing isip, kumo imaw kag nagpapangluko ag nagsisira sa inro pagkatawo. ²³ Ag imbes nak kina bag-uha ninro

kag inro kaisipan, ²⁴ ag tumana kag bag-ong pagpangabuhi nak halin sa Dios. Sa tuyar nak parayan makikita nak kag inro pagpangabuhi ay nagbag-oy kumporme sa kamatuuran. Ag kag inro pamatasan ay magiging maado ag balaan tuyar sa Dios.

²⁵ Kada, tungney ninro kag pagbinakak sa usa'g-usa ag mag-uma it klaro, dahil kitang tanan nak nagtutu-o kang Kristo ay naging usa bilang pay mga parti it usang yawas.

²⁶ Pag nahahangit kamo, aya giparaya-raya sa inro kahangit ag magkasala. Aya giparugaya kag inro kahangit it subra sa usang adlaw. ²⁷ Aya gitaw-e ra it lugar si Satanas nak magraya sa inro sa kasal-anan.

²⁸ Kag tawo nak dating nagpapanakaw ay dapat indiey magpanakaw, kundi sida ay dapat nak magtrabaho sa tamang parayan para magkainggwa't kita parayan sa ida sariling kusog. Kali ay agor sida ay makakabulig sa mga nagkikinahangyan.

²⁹ Aya gipasugti nak mayain kag magliwas sa inro yuba kundi katong maado yang nak makakabulig sa bawat usa kumporme sa inra mga kinahangyan, agor makakata-o it kaanduan sa mga nakakarungog.

³⁰ Aya gitaw-i't kalisor kag Ispirito Santo it Dios nak imaw kag tanra nak akumplituhon Nida kag pagtubos sa inro sa katapusan.

³¹ Wagita ninro kag tanang pagpahimot, kahangit, impito, pag-inukawan, pagpanglibak ag aber niong klaseng kayainan. ³² Kundi kamo ay maging mabuo, maluluy-on ag mapinatawaron sa usa'g-usa, tuyar sa pagpatawar it Dios sa inro parayan kang Kristo.

5

¹ Kada ngasing, bilang mga pinalanggang anak it Dios, patuyare ninro Sida. ² Ag magpangabuhi kamo nak nagpapalanggaan sa usa'g-usa tuyar sa pagpalangga ni Kristo sa ato. Gingpakita Nida kali sa ato it katong ginghalar Nida kag Ida kabuhi ag namatay para sa ato bilang usang mabangyong halar sa Dios.

³ Kada, payado nak gador kamo sa tanang klasing imoralidad ag iba pang malaw-ay nak paghiwas, pati tanang kahakugan, dahil kaling tanan ay buko angay sa mga sinakupan it Dios. ⁴ Imaw ra payadu-e kag mga bisaya nak malaw-ay ag waya't puyos, pati mga pangintrimis nak inggwa't rayang kabastusan nak buko angay sa mga nagsusunor kang Kristo, kundi maging mapinasalamaton kamo sa Dios. ⁵ Dahil ayamey

ninro nak kag mga naghihimo it imoralidad, mga naghihimo it malaw-ay nak paghiwas, ag mga hakog nak ginghuhumang pay dios-diosan kag inra gingkakahakugan, ay indi makaagom it paghari ni Kristo ag Dios.

⁶ Ag aya kamo gipaluko sa mga nagsisiling nak buko sala kuno kung inghihimo ninro kag mga tuyar. Dahil sa paghimo it tuyar nak kayainan ay atugpaan it rakong kahangit it Dios kag mga suwail. ⁷ Kada ngani aya kamo giiba sa mga tuyar sa inra, ⁸ dahil dati kamo ay nagpapangabuhi sa karuymanan, pero ngasing nak nagpakig-usay kamo sa Gino-o, kamo ay asa kahadaganey. Kada patuyare ninro kag pamatasan it mga nagpapangabuhi sa kahadagan. ⁹ Dahil kag bunga it mga nagpapangabuhi it tuyar ay maado, tama ag matuor. ¹⁰ Sa tanang inro inghihimo, siguraduhang kag Gino-o ay namumuot. ¹¹ Ag indi mag-iba sa mga naghihimo it mayain nak pay asa karuymanan, kundi ipakita sa inra nak mayain kag inra inghihimo ag dapat magbag-o.

¹² Aber sa pagmitlang pa yang it inra inghihimo nak patago ay kahuhadaey! ¹³ Pero pag kag inra inghihimo sa karuymanan ay nahadaganey ay makikita ninra kung ni-o kag maado ag buko, ¹⁴ dahil kag tanan ay nakikitaey nimo pag kali ay nahadaganey. Tuyar kina kag ingisiling sa usang kanta sa Sagradong Kasuyatan tungor sa mga naghihimo it mayain,

“Bati, ikaw nak nagkakatuyog!
Bangon, ikaw nak pay minatay,
ag apahadagon ni Kristo kag imo kabuhi.”

¹⁵ Kada, magrahan kamo sa inro pagpangabuhi ag aya gipatuyare kag mga waya't ayam, kundi kag mga di kaayam halin sa Dios. ¹⁶ Permi ninrong himuon kag maado dahil ngasing nak mga panahon ay maramong tawo kag naghihimo it mayain. ¹⁷ Ngani, aya ninro gipatuyare kag mga pay waya't isip, kundi ayama kung ni-o kag kabubut-on it Gino-o. ¹⁸ Aya ra gipakayinango dahil imaw kali kag masira sa inro maadong pagpangabuhi. Imbis nak kina, mapuno kamo it Ispirito it Dios, ¹⁹ ag magkinanta it mga salmo, himno ag kantang pagdayaw sa Gino-o, habang kag inro tagipusuon ay nagkakainggwa permi it kanta para sa Ida. ²⁰ Ag sa tanang oras, magpasalamat kamo sa Dios nak Tatay para sa tanang butang sa pangayan it ato Ginoong Hesu-Kristo.

²¹ Dapat maayam kamo magpahinunor sa usa'g-usa nak inggwa't pagtahor kang Kristo.

KAG MGA LAYGAY PARA SA MYEMBRO IT PANIMAYAY

Kag mga Laygay Para sa Mag-asawa

(Colosas 3:18-19; 1 Pedro 3:1-7)

²² Mga kabade, magpasakop kamo sa inro mga asawa tuyar sa inro pagpasakop sa Gino-o, ²³ kumo kag kayake ay tuyar sa uyo it ida asawa, tuyar kang Kristo nak Pinaka-uyo natong mga nagtutu-o sa Ida. Ag Sida ra kag Manluluwas nato bilang pinaka-yawas Nida. ²⁴ Ag tuyar sa pagpasakop it mga nagtutu-o kang Kristo, kag mga kabade ra ay dapat magpasakop sa inra asawa sa tanang butang.

²⁵ Mga kayake, palangga-a ninro kag inro asawa tuyar sa pagpalangga ni Kristo sa atong mga nagtutu-o sa Ida, ag ginghalar Nida kag Ida sarili alang-alang sa ato, ²⁶ pramas agahinon Nida kita para sa Ida. Kumo kita ay naging limpyoy sa Ida pagmuyat parayan sa ato pagpati sa mga bisaya it Dios. ²⁷ Inghimo Nida kina agor kitang tanan nak nagtutu-o sa Ida ay Ida amuyatan nak balaan ag waya't masisiling laban sa ato, tuyar sa usang nobya nak kaguganda ag waya nak gador it kapuyaang ag kakuyangan.

²⁸ Kada imaw ra kamong mga kayake, dapat ninrong palanggaon kag inro asawa tuyar sa inro pagpalangga sa inro sarili. Sa kamatuuran, kag kayaking nagpapalangga sa ida asawa ay nagpapalangga ra sa ida sarili. ²⁹ Ayam nato nak waya't tawong inglalabanan kag ida sarili, kundi ida kali gingriripara ag gingpapalangga. Kali ay tuyar sa ginghihimo ni Kristo sa atong mga nagtutu-o sa Ida, ³⁰ kumo kitang mga nagtutu-o sa Ida ay tuyar sa mga parti it Ida yawas. ³¹ Ag inggwa't ingsiling sa Sagradong Kasuyatan nak, “Kali kag rason kung asing ‘Ibiling it kayake kag ida tatay ag nanay agor sida ay mapisan sa ida asawa, ag sinrang ruha ay magiging usa.’ ” ³² Marayom talaga kag gustong bisayahon it kali. Ag kali bagang ako ingsisiling ay nahanungor kang Kristo ag sa atong mga nagtutu-o sa Ida. ³³ Pero inggwa ra gihapon kali it gustong bisayahon para sa mga mag-asawa. Imaw kali, kamong mga kayake, bawat usa sa inro ay dapat magpalangga sa inro sariling asawa tuyar sa inro pagpalangga sa inro sarili. Ag kamo rang mga kabade ay dapat tahuron kag inro asawa.

^{p5:31} Hen. 2:24.

6

Kag mga Laygay Para sa mga Anak ag mga Tatay

(Colosas 3:20-21)

¹ Mga anak, tumana ninro kag inro mga maguyang dahil kamo ay nakipag-usa kang Ginoong Hesus, ag kumo kali ra kag tama. ² Ingsiling sa Sagradong Kasuyatan, “Tahura kag inro tatay ag nanay.”^q Kali kag primerong sugo nak inggwa't rayang promisa nak nagsiling, ³ “pramas magiging maado kag inro kabuhi ag mayawig pa kag inro pagpangabuhi hali sa duta.”

⁴ Ag mga tatay, aya ra ninro gipakaistriktuhe kag inro mga anak sabaling sinra ay magribilde, kundi paragku-a sinra parayan sa maadong pagtudlo ag pagdisiplina kumporme sa kabubut-on it Gino-o.

Kag mga Laygay Para sa mga Ulipon ag mga Amo

⁵ Mga ulipon, sunra ninro kag inro mga amo rili sa kalibutan nak inggwa't pagpaubos ag rakong pagtahor nak hugot sa tagipusuon, tuyar sa inro pagserbisyo kang Kristo.

⁶ Maging masinunranon kamo, buko yang kung sinra ay hina nak nagmumuyat ag buko yang pakitang tawo pramas mamut-an ninra kamo, kundi'y hugot sa inro tagipusuon bilang kamo'y mga ulipon ni Kristo nak nagtutuman sa kabubut-on it Dios. ⁷ Serbisyuhe kag inro amo it hugot sa inro tagipusuon dahil pay Gino-o mismo kag inro gingsiserbisyuhan buko kag tawo. ⁸ Ag ayam ra ninro nak kag maadong buhat nak ginghihimo it tawo ay imaw ra kag ida mababaton halin sa Gino-o, ulipon man o buko.

⁹ Kamo ra nak mga amo, pakita-e it maado kag inro mga ulipon. Tungney kag pagpanghadlok permi sa inra dahil ayam ninro nak kitang tanan ay inggwa it ausang Amo sa langit ag kali Sida ay waya't pinilian.

KAG INGTATA-O IT DIOS BILANG PANGPROTEKTA LABAN KANG SATANAS

¹⁰ Sa panghuli, kali kag ako ibisaya sa inro. Perming pakusuga kag inro pagtu-o sa Gino-o parayan sa Ida pagbulig ag sa rakong gahom nak Ida ingtata-o. ¹¹ Tuyar sa sundalo nak nagsusuksok it ida tanang armas pramas maggeray, gamita ninro kinang

^q6:2 Exo. 20:12 ag Deu. 5:16.

gahom nak ingtata-o it Dios bilang pinaka-armas ninro pramas kuntrahon kag mga tinusong plano ni Satanas laban sa inro. ¹² Dahil ayam ninro, buko tawo kag ato kalaban kundi kag indi makitang mga pinuno, mga nagrurumaya ag mga naggagahom sa tanan nak naghihimo it kayainan dili sa kalibutan. Ngani, kag ato kalaban ay mga mayaot nak nagraray it kayainan dili sa ibabaw it duta. ¹³ Kada ngani dapat nak gamiton ninro kag tanang gahom nak ingtata-o it Dios bilang pinaka-armas ninro agor makakalaban kamo sa oras it subida pramas pagkatapos it kali, kamo ay makakapaninrugan nak manraraog.

¹⁴ Ngani, magpaninrugan kamo pareho sa sundalo. Kag inro dapat isuksok bilang panghagkos ay kag inro pagsunor sa kamatuuran. Ag kag inro dapat gamiton bilang panagang sa rughan ay kag inro pagpangabuhì nak tadlong. ¹⁵ Pati ipangsuksok ra sa inro siki kag mga sandalyas, nak kag gustong bisayahon ay maging hanra permi sa pag-eksplikar it Maadong Balita tungor kung paunong kag tawo ay puyding magpasag-uli sa Dios. ¹⁶ Ag kaibahan it kina, panghuyte ninro kag inro pagtu-o, tuyar sa paghudot it inro damot sa panagang pramas magpayong sa mga nagrarayab-rayab nak mga odyong nak imaw kag mga pagtintar ag pagbinakak ni Satanas. ¹⁷ Ag bilang panagang sa inro uyo, inro ra isuksok kag pay helmet nak imaw kag inro kasiguruhan nak kamo ay naluwasey parayan kang Kristo. Gamita ra kag mga bisaya it Dios bilang espada nak nagraray it gahom it Ispirito it Dios. ¹⁸ Ag sa tanang oras permi kamong magpangamuyo parayan sa bulig it Ispirito it Dios, aber ni-o kag inro ahagaron. Maging listo kamo ag perming magpursige sa pangamuyo para sa tanang sinakupan it Dios.

¹⁹ Pangamuyuan ra ninro ako nak kada bisaya nako ay ataw-an ako it Dios it tamang ibisaya, pramas indi ako mahadlok nak magpalapnag it kamatuuran tungor kang Kristo nak hina sa Maadong Balita, nak dati ay waya gipahadagan it Dios sa tawo. ²⁰ Kag pagpalapnag it kaling Maadong Balita sa tawo ay ingtugyan sa ako. Ag dahil dili, ako ay nakakadina sa ngasing hali sa prisuhan. Kada kinahangyan nako kag inro pangamuyo agor indi ako mahadlok magpadayon sa pagbisaya kung ni-o kag dapat.

KAG KATAPUSAN IT SUYAT

²¹⁻²² Ngasing, para maayaman ninro kag tanan tungor sa ako, gingsusugo nako si Tiquico sa inro. Sida kag ato pinalanggang hali sa pagtu-o ag matutom nak suguon it Gino-o. Kada sida kag ako ingsusugo papanha raha, pramas maayaman ninro kag tungor sa ako ag sa ako mga kaibahan, ag pramas mapakusog kag inro buot.

²³ Mga hali nako sa pagtu-o, kabay pang mapasa-inrong tanan kag katimunungan ag pagpinalanggaan, parayan sa pagtu-o nak naghahalin sa Dios nak Tatay ag halin kang Ginoong Hesu-Kristo. ²⁴ Kabay pa rang kag kaaduhan it ato Ginoong Hesu-Kristo ay mapasa-inrong tanan nak waya gitutungan it pagpalangga sa Ida.